

Geslaagde interculturele communicatie

1 januari 1991

Auteur: Hans Kaldenbach

Volume: 22

Nummer: 6

Pagina's: 228-230

Documenten

- [moer_jrg22_051.pdf](#)

bruikte analysetechnieken zijn zeer geavanceerd vraagstelling onderzoeksontwerp en conclusies sluiten goed op elkaar aan et cetera toch zouden wij dit proefschrift met uitzondering wellicht van het gedegen literatuurhans kaldenbach overzicht niet aan docenten willen aanbevelen daarvoor is het te technisch en te zeer geslaagde interculturele gericht op peilingsonderzoek communicatie literatuur gelderen a van h blok de praktijk van het stelonderwijs in de groepen 7 en 8 van de basisschool observaties en interviews in pedagoog pinto interculturele communicatie houten pedagogische studien 68 t991 p 159 175 antwerpen bohn stafleu van loghumschooten e van k de glgpper de validiteit 1990 f39 5 o van meerkeuze instrumenten voor het meten van schrijfvaardigheid in tijdschrift voor taalbeheersing 12 1090 p 93 110 vorig jaar verscheen het boek interculturele communicatie van d pinto pinto komt oorspronkelijk uit marokko en woont sinds 1967 in nederland zijn boek is belangrijk omdat dit het een van de eerste boeken is na epink en anderen op de nederlandse markt dat zich volledig richt op de interculturele aspecten van communicatie het boek is helder geschreven en heeft een instructieve en didactisch doordachte opzet pinto neemt het standpunt in dat racisme het beste tegengegaan kan worden door kennis over elkaars cultuur te vergroten p 189 door gebrek aan kennis immers aldus pinto ontstaan communicatiestoornissen irritaties en wrevel hoewel dit standpunt omstreden is gevoelens van afkeer veranderen vaak niet door kennis alleen biedt dit uitgangspunt uitstekende didactische mogelijkheden om begrip wordt tegengegaan door het geven van adequate informatie de lezer wordt door pinto stapsgewijs ingeleid in cultuurverschillen en de gevolgen daarvan pinto plaatst in zijn analyse alle cultuurverschillen in de wereld op een lijn culturen zijn in pinto's termen ofwel meer of minder cultureel ofwel meer of minder cultureel de letters staan voor de fijnmazigheid of de grofmazigheid van een cultuur deze begrippen verwijzen naar de mate waarin een cultuur gedrag tot in alle details voorschrijft of gedrag meer vrij laat aan de keuze van een individu in een cultuur zijn bij voorbeeld de rol van echtgenote 228 moer t99t 6 1 1 note kind of autoriteit veel preciezer ingevuld mensen hun eigen cultureel gebonden normen en

voorgeschreven dan in een g cultuur en waarden leren kennen de tweede stap i k heb bezwaar tegen de c en f termen i n wordt gevormd door het leren k ennen van de sociaal geografische literatuur worden h an ook al cul t uurgebond en normen en waarden teerbaarder begrippen gebruikt traditionele van de ander i n de derde stap bepaal t men hoe versus mod erne cul turen of b ij voorbeeld men met deze verschi l len wi l omgaan agrarische versus ind ustriele cu l turen ge een voorbeel d over te laat komen je reali bruik van die begripp en zou de leesbaarheid seert je bij voorbeeld dat je stap i zelf hee l vergroten de lezer moet nu iedere keer onno precies bent wat op tijd komen betreft vervol dig na d enken wat in deze context de betekenis gens leer je dat tijd in een aantal andere cultu is van de letters f en g ren minder strak wordt gehanteerd stap 2 i n een concreet geval stap 3 bepaal je hoe je op de beschrijving van c ultuurverschillen in ter het te laat komen van de ander wilt reageren men van f en c culturen is helder ik ken over de volgorde van stap i en 2 valt te twis geen opsomming van cultuurkenmerken d i e ten mensen leren hun eigen normen slechts zo duidelijk en zo volledig is als deze hier i s ken nen doordat ze die van anderen l eren ken duidelijk iemand aan het woord die cul tuur nen i n de aanleerfase kunnen stap i en 2 dus verschillen aan den lijve heeft meegemaakt beter worden verwisseld in de opsomming is de auteur echter op een de drie stappen m ethode is ook een prima punt onvoorzichtig hij geeft aan dat mensen manier om al le communicatiemoeilijkhe den uit agrarische f delen van de wereld een bij voorbeeld tussen mannen en vrouwen aan extern geweten hebben p 4t mensen uit bij te pak ken d it geeft pinto slechts zeer terloo ps voorbeeld ned erland hebben een intern ge aan p 176 i k denk dat de draagwijdte van zijn weten ik vind dat dit te gemakkelijk gelezen opvattingen nog beter uit de verf zou komen kan worden als bij voorbeeld marokkanen als hij een aantal voorbeelden zou hebben gege hebben geen geweten pinto nuance e rt hier ven over communi catieproblemen tussen man onvoldoende en geeft bij voorbeeld niet aan in nen en vrouwen ouderen en jongeren et cetera welke mate mensen uit industriële cul turen zich ook vaak uitsluitend aan regels houden bij de aanpak van interculturele problemen is omdat een ove rtreding wordt bestraft in het het van belang zegt pin to om een goed on nederlandse taalgebruik bestaan uitdrukkin derscheid te mak en tussen het feitelijke gedrag gen en gezegden die naar een extern geweten van de ander en het oordeel dat je daarover verwijzen a l s de kat van honk is de kat in het hebt in een voorbeeld maakt pinto dat onder donker knijpen druk op de ketel houden het scheid volgens mij niet pinto ziet geen oor oog van de meester et cetera deel in de volgende beschrijving er was aan gekondigd dat de vergadering om tien uur zou vervolgens beschrijft pinto een groot aantal beginnen maar zij be gon pas om half elf losstaande cases waarin zich een intercultureel p 178 ik lees in het woord pas echter een probleem voordoet hij geeft voorbeelden on duidelijk oordeel der andere op het gebied van het bedrijfsleven het onderwijs en de hulpverlening hij geeft pinto vindt een systematische aanpak van in ook commen taar op die situaties bij het lezen ter c ulturele communicatie van groot belang van zijn voorbeelden bekroop mij regelmatig ik ben dat wel met hem eens anders ligt het het gevoel dat hij stereotypische situaties be met pinto s suggestie dat er geen vraagstuk schrijft waarschijnlijk is dat echter onvermij even belangrijk kan zijn als

dat van de intercul delijk een genuanceerde werkelijkheid is vaak turele communi-
catie een aantal malen citeert alleen duidelijk te beschrijven als dat in heldere pin-
to met instemming prof david cultureel ideaaltypische beelden gebeurt risico
wordt het managementsvraagstuk van de jaren negentig p 1 2 1 89 die inschatting
pinto raadt vervolgens een drie stappen me lijkt mij ec hter wat overdreven naast
intercul thode nsns aan om interculturele problemen turele zijn er immers ook an-
dere belangrijke aan te pakken de eerste stap houdt in dat management vraags-
tukken i99r 6 moer 22 9 pinto bepleit ook het invoeren van een nieuw vo n va k i
nterculturele communicatie p 1 9 1 voor de doelgroepen die hij noemt politie man-
agers lij k t mij een cursus over deze on d erwerpen zeker noodzake l ijk ledenver-
gadering ik zie twee b elangrij ke tekort komingen in het zaterdag 23 november
199 r boek o p de eerste plaats besteedt pinto geen aan dacht aan de gevolgen van
machtsverschillen in communicatie h oe machtsbesef h et denken de l edenver-
gadering wordt vanaf z t oo uur voelen en gedrag bewust en vooral onbewust ge-
houden in de d omstad akademie konings beïnvloedt k omt niet aan de or d e juist
in een bergerstraat 9 utrecht boek over interculturele communicatie is dat onbe-
grijpelijk h iermee hangt ongetwijfeld agenda samen dat het begri p racisme
nauwelijks in h et openin g boek voorkomt notulen ledenvergadering t99 o een
tweede belangrijk bezwaar vind ik dat er jaarverslag i99i secretaris zie bijlage i in
het boek geen aandacht is voor on bewuste jaarverslag t99o penningmeester zie bi-
jlage 2 en gevoelsmatige aspecten in communicatie jaarverslag r99i hoofdredac-
teur moer p into bl ij kt stee ds impliciet te schrijven over bestuurswijziging gerrit
reitsma en herman communicatie waarbij meddens treden a f de partners in het
gesprek ongeveer gelijk e congressen mach t hebbe n cev o de p artners geen ma-
terieel of psychisc h belang valo m heb ben bij het voortbestaan van ongelijk heid
moe r de partners zo rationeel zijn dat zij door nieu votv b elgi e we rationel e in-
formatie wer k elijk anders gaan samenwerking sart denken en voelen bureau van
de von cve n dit roept de vraag op voor wie het boek ge bestuurswisselin g schikt
is het is in elk geval een waardevol wat verder ter tafel komt boek voor trainers en
andere laten we hopen rondvraa g goedwillenden op intercultureel gebied sluiting
het boek is echter te intellectueel en het ver eist vooral te veel vaardigheid in het
reflecte vergaderstukken worden op verzoek toege ren om bruikbaar te zijn voor
het lagere en zonden door de secretaris van de vort hans misschien zelfs voor het
midden management wegman oude graafseweg 128 6543 p v nij in bedrijven
hoewel juist zij in hun werk het megen tel 080 78 8 752 meeste met mensen uit et-
nische minderheden te maken hebben ik zou het boek ze k er wel aan leraren
willen aanra den het boek biedt nuttige informatie over zeer veel thema s h et is
oo k een b oek om na verloop van tijd weer eens in te kijken dan valt op hoeveel
waardevolle zaken er aan de orde komen 23 0 moer t99i 6